

Kuhu suundute, lõpetaja?

Marta Velgan – TÜ arstiteaduskond

Viimasel paaril aastal on arstiteaduse lõpetajate hulgas korraldatud küsitlus, mille eesmärk on saada ülevaade nende tulevikuplaanidest, nii ka sel aastal. Lisaks lõpetamisjärgsetele plaanidele uuriti ka välismaal töötamise ja õppimise kohta. Küsitlusele vastas ligikaudu 140 lõpetaja hulgast 90 VI kursuse arstiüliõpilast, kellest 66% olid neid ja 34% noormehed.

Huvi välisriigi õppimise ja töötamise vastu on arstiüliõpilaste hulgas iga aastaga kasvanud. Juba ainuüksi soome keelt õppinute hulk on viimase paari aastaga järjepidevalt suurenenud. Kui 2012. ja 2013. aastal oli lõpetajate hulgas soome keele oskajaid ligi pool (vastavalt 53% ja 49%), siis 2014. aasta lõpetajatest on soome keelt õppinud 62% (vt joonis 1).

Üha suurenevat huvi välisriikide vastu näitab ka see, et pea pooled lõpetajatest on VI kursuse arstiabi praktika osaliselt või täielikult sooritanud mõnes välisriigis, 2012. aastal vastavalt 36% ja 2013. aastal 30%. Lõpetajatest 40% oli vastamise hetkeks töötanud mõne välisriigi tervishoiuasutuses.

2014. aasta lõpetajatest 75% plaanib pärast arstiõppe lõpetamist astuda residentuuri Eestis, 2013. aastal oli see esmavalikuks 74%-l ja 2012. aastal 69%-l üliõpilastest. Välismaale tööle või residentuuri on plaan minna 19%-l lõpetajatest (2012. aastal 24%-l ja 2013. aastal 20%-l). Arvestama peab aga, et vastajate hulgas oli ka välisriigist pärit üliõpilasi. Ülevaade lõpetajate esmastest tulevikuplaanidest on toodud joonisel 2.

Küsisime lõpetajatelt ka seda, mis juhtub, kui nende esialgne plaan ei täitu. 47% lõpe-

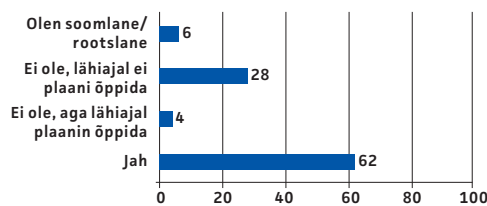
tajatest plaanib siis asuda üldarstina tööle Soomes ja 7% läheksid tööle mõnesse teise välisriiki, 18% kavatseb sel juhul tööle asuda üldarstina Eestis ning 16% võtta aja maha ja teha midagi muud.

Lõpetajate sõnul pole välismaale tööle suundumise taga aga ainult soov rohkem teenida, vaid ka paremad tööttingimused, soosivam suhtumine noorarstidesse, arstikonna kollegiaalsus, ühiskonna austavam suhtumine arstidesse ja Eesti residentuuriõppe madalam tase. Lisaks toodi välja võimalus töötada soovitud erialal; asjaolu, et pere või elukaaslane elab välismaal; teadmatus, millise eriala residentuuri astuda; ning soovitud residentuuri- või töökoha puudumine Eestis.

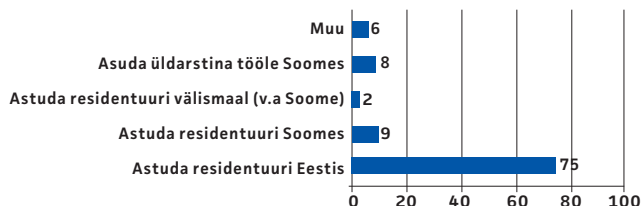
Kokkuvõttes võib öelda, et huvi välismaal õppimise, praktiseerimise ja töötamise vastu on iga aastaga kasvanud. Samuti on selle aasta lõpetajad ka oluliselt paremad võõrkeelte oskajad. Suuresti tuleneb see sellest, et välismaale tööle ja praktikale minek on muutunud lihtsamaks ning võimalusterohkemaks. Käinud ise õpingute jooksul välismaal nii õppimas kui ka praktiseerimas, arvan, et see kogemus on oluline osa arstiks kasvamisest ning aitab paremini näha, mis on meie tervishoius hästi ning mida ja kuidas võiks muuta. Vaatamata lõpetajate suurele huvile välismaal töötamise vastu soovib enamik residentuuri astuda just Eestis. Osaliselt on see tingitud sellest, et viimaste aastatega on suurendatud residentuuri vastuvõttu, mis annab noortele arstidele kindluse ning sõnumi, et Eesti tervishoiusüsteem vajab neid.

Marta Velgan

Joonis 1. Vastused küsimustele, kas olete soome keelt õppinud (%).

Joonis 2. 2014. aastal lõpetajate esimene valik pärast ülikooli lõppu (%).